

МИНИСТЕРСТВО НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ-СОФИЯ

София 1618; п.к.332; бул."Цар Борис III" № 136; ет.10;
Счетоводство:856 70 95; Зелен тел.:856 51 52; факс: 955 93 62; e-mail: riew-sofia@ riew-
sofia.government.bg

Изх.№: 04-00-8491
София, 12.01 2005 г.

Министерство на околната среда и водите
Вх. № ОВОС-1436
София 13.01 2005 г.

До
Г-жа Жаклина Методиева
Н-к отдел "ОВОС и ЕО"
МОСВ

На Ваш изх. № ОВОС - 1436/09.12.2004 г.

СТ А Н О В И Щ Е

НА РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНА СРЕДА И ВОДИ-СОФИЯ

Относно: Доклад за ОВОС на инвестиционно предложение: "Енергийно оползотворяване на водите на р. Искър чрез построяване на 9 МВЕЦ в руслото на реката на територията на община Своге и община Мездра

Инвеститор: "ВЕЦ СВОГЕ" ООД

По представения доклад за ОВОС, РИОСВ-София изразява становище по отделните компоненти на околната среда, както следва:

Компоненти "Въздух" и "Вредни физични фактори"
(раздел IV, т.4.1, 4.6 и раздел V, т.5.1, 5.6)

В доклада подробно са разгледани климатичните и метеорологични фактори влияещи върху качеството на атмосферния въздух в района на деветте подобекта.

Факторите, влияещи върху качеството на атмосферния въздух по време на строителството и експлоатацията на подобектите, са: неорганизиран прахови и газови емисии, генерирани от тежкотоварните автомобили и пробивно-взривните дейности. В ДОВОС са представени подробно методите и средствата, които ще се използват за ограничаване на вредните прахови и газови емисии.

Описани са подробно влиянията на вредните физични фактори (в това число шум, вибрации и нейонизиращи лъчения) по време на строителните дейности и експлоатацията на подобектите, както и методите и средствата за тяхното ограничаване.

Компонент "Води"

(раздел IV, т. 4.2 и раздел V, т. 5.2)

Инвестиционното предложение предвижда изграждане на каскада "Среден Искър – 9 МВЕЦ" на р. Искър от км. 233,125 до км. 200,200. Деветте МВЕЦ се намират на територията на община Своге, област София, и община Мездра, област Враца. Централите са на течащи води от руслов тип, и са групирани както следва :

- Самостоятелни МВЕЦ с проточни участъци между тях: № 1 "Прокопаник" и № 2 "Церово";
- Първа каскада с проточен участък до следващата втора каскада - № 3 "Бов - юг" и № 4 "Бов - север";
- Втора каскада - № 5 "Лакатник", № 6 "Свражен", № 7 "Оплетня", № 8 "Левище" и № 9 "Габровница".

Компановката на съоръжението за всяка централа включва :

- Бетонов яз ;
- Стоманени клапи и сегментни затвори ;
- Рибен проход ;
- Водовземна част ;
- Сграда на централата ;
- Служебен път ;
- Електропровод за връзка с националната мрежа.

Предвидено е сградите на ВЕЦ да се водоснабдяват с питейна вода чрез доставка на бутилирана вода или водоноски. Битово - фекалните отпадъчни води ще заустват в попивна яма изградена на подходящо, сравнително отдалечено място.

По време на строителството не се очакват изменения на режима и водните количества в р. Искър. Относно качеството на водите се очакват следните въздействия :

- Увеличаване на мътността на реката, вследствие на строителните работи и повишаване на количеството на неразтворените вещества.
- Утечки на масла от строителната механизация и транспорта.
- Общата площ, необходима за съоръженията на деветте МВЕЦ, залетите площи над водоподпорните съоръжения и технологичните пътища по време на строителството и за обслужване по време на експлоатацията е 1445.089 дка. Общата дължина на засегнатия речен участък е около 33 км. Това предполага огромни въздействия от строителството на каскадата. Ще се наруши естествената екосистема, ще се унищожи много дървесна и храстова растителност, при което ще се създадат стресови състояния на новоформиранията се екосистема.

По време на експлоатацията на каскада "Среден Искър" се очакват следните отрицателни въздействия:

- Изграждането на девет МВЕЦ ще доведе до **преграждане на руслото на р. Искър на девет места** чрез изграждане на бентове, с бетонови стени с височина средно около 8 - 10 м. Някои от тях ще бъдат на разстояние 1,7 – 2 км. един от друг, с което ще се наруши естествения режим на речния отток, състоянието на руслото и бреговете на реката, както и заливаемите ивици.

- В ДОВОС не е направена достатъчно точна прогнозна оценка на **риска за инфраструктурните обекти в близост до реката** – съществуващи ж.п. линия и асфалтов път. Задържането на твърдия отток зад водоподпорните съоръжения води до **обедняване на реката след тях на наноси**. В резултат на това се освобождава кинетична енергия, която би могла да доведе до **промяна в конфигурацията на речното легло** и до **нарушаване стабилитета на склоновете по речните брегове**, а оттам ще се застраши сигурността на линейните инфраструктурни обекти. **Последното се забранява съгласно чл. 143, т. 1 от Закона за водите.**

- При експлоатацията на каскадата, към всяка централа се оформя завирен обем.

МВЕЦ “Прокопаник” и МВЕЦ “Церово” ще влияят върху речното русло като самостоятелни обекти и ще променят речното корито само над яза, но двете каскади “Бов - юг” - “Бов - север” и “Лакатник” - “Габровница” ще създават постоянно водно огледало. Особено голямо ще бъде въздействието на втората каскада, при която водното ниво е по- високо спрямо естественото и практически е непрекъснато от МВЕЦ “Лакатник” до МВЕЦ “Габровница”.

- **Основен проблем** при експлоатацията ще бъде **влиянето върху наносния отток на реката**. Наличието на водоподпорни съоръжения в нея ще възпрепятства транспортирането на плаващите и дънните наноси, в резултат на което те ще се отлагат и натрупват. Това ще доведе до отрицателни последици за реката и прилежащите ѝ райони.

- **Въздействието** на каскада “Среден Искър – 9 МВЕЦ” по време на експлоатацията ѝ ще бъде **със силно изразен кумулативен ефект**.

- В ДОВОС са налице и редица други **пропуски и неточности**. На стр. 41 в доклада се цитира Заповед № РД-272/03.05.2001г. на Министъра на околната среда и водите за категоризация на повърхностните води във водните обекти. Твърди се, че в разглеждания участък р. Искър е III категория. В действителност обаче, съгласно цитираната заповед р. Искър е II категория в участъка след бент “Панчарево” до с.Елисейна.

- В доклада **не е извършена обоснована и точна преценка за необходимите отводнителни водни количества**, съобразена освен с нуждите за нормално функциониране на речната екосистема, така и с минималното въздействие върху речното корито в резултат от промяната на наносния режим.

- xВъв връзка с политиката за централизирано управление на водите в РБ, основано на басейнов принцип, считаме че **процедурата по извършване на ОВОС на съоръжения за енергийно използване на водния ресурс на р. Искър, следва да се проведе след изготвяне и утвърждаване на Плана за управление на речния басейн на р. Искър.**

Компонент “Отпадъци ”

(раздел IV, т. 4.5 и раздел V, т. 5.5)

В ДОВОС са описани строителните работи (стр. 17) и съответно в т.5.5 са представени очакваните видове строителни отпадъци от 17 група на Наредба № 3 за класификация на отпадъците (ДВ бр.44/2004 г.) - инертни материали, бетонови смеси, циментови разтвори, остатъци от кофражи, бетон, тухли, керемиди, дървесен материал, стъкла, пластмаси, метали и др.), като е посочено, че ще бъдат извозвани до общинско депо гр. Своге, а металите ще бъдат предавани за преработка. Земните маси от изкопните работи (група 17 05), както и скални маси и камъни ще се използват с цел оползотворяването им за рекултивации и за обратни засипки на технологичните пътища за връзка между строителните площадки.

Посочени са отпадъци от опаковки (група 15 01) от консумирани хранителни продукти, които са отнесени към битовите отпадъци и транспортните опаковки от доставка на оборудването и ще се използват за нуждите на инвеститора.

От поддръжката и експлоатацията на машинния парк ще се формират отпадъци от масла и течни горива - опасни отпадъци от група 13, които ще се третират съгласно Наредбата за изискванията за третиране и транспортиране на отработени масла и отпадъчни нефтопродукти, приета с ПМС №131(ДВ бр.59/2000г.) като се предават посредством договор за оползотворяване. Други опасни отпадъци ще се образуват при довършителните работи по сградния фонд – остатъчни бои и покрития (група 08 01) и съответни опаковки, съдържащи остатъци от опасни суровини, както и флуоресцентни тръби, използвани за осветление. Предвижда се третирането им да се извърши по разпоредбите на Закона за управление на отпадъците (ЗУО, ДВ бр.86/2003г.) Не е решен

въпроса за събирането на битовите отпадъци от работещите на площадките по време на изграждането на обекта.

По време на експлоатацията на МВЕЦ ще продължи генерирането на неопасни производствени и битови отпадъци и на опасни отпадъци (“осветителни тела”), за които е посочено обезвреждане чрез депониране на депо в гр.София. Предвид несъществуването на подобно депо, не е предвиден друг по-подходящ и реализиран в практиката начин за третиране на този отпадък.

Компоненти “Почви”, “Земни недра” и “Ландшафт”

(раздел IV, т.4.3, т.4.4, т.4.8 и раздел V, т.5.3, т.5.4, т.5.9, т.5.11)

Авторите на доклада за ОВОС са разгледали обстойно въздействието върху компонентите на околната среда - *почва, земни недра и ландшафт*, вследствие реализирането от “ВЕЦ Своге” ООД инвестиционно намерение.

Представени са данни, характеристики за терените, върху които ще се изградят МВЕЦ, а именно: общо площите на унищожените земи с речно корито по време на експлоатацията са 1345,3дка, от които 413,4дка (52%) - ДГФ и 375,43дка (48%) – ССФ (Таблица № 20). Направен е анализ, но предимно за горите и горските площи. Ползваните земи от селскостопанския фонд (ССФ) са: ниви, ливади, пасища, трайни насаждения (6,5дка – овощни градини и лозя), дворни места – 3,75дка, селскостопански площи – 22,75дка, които имат статут на държавни (частни и публични), временно стопанисващи общински (280,18дка) и частни (95,25дка).

При строителството на МВЕЦ ще бъдат засегнати частично и инфраструктурни обекти – населени места (земи в регулация) – 3,9дка; подпорни стени към ж. п. линия и устои на ж. п. мост – 3,45дка, а под вода ще попаднат трафопост, ж. р. стълб, 2бр. въжени моста и резервоар за питейна вода.

Авторите на доклада препоръчват на инвеститора по време на строителството на отделните обекти да се предвидят площадки за временно депониране на земна, скална маса, за съхраняване и последващо оползотворяване на отнетия хумус.

При строителството на МВЕЦ на р. Искър “*основен проблем се явява наносният отток, съхраняването на експлоатационната сигурност на път II – 16 и ж. п. линията, геоложката среда, комплексното управление на всички процеси при експлоатацията на централите като единна хидроенергийна система*” (стр. 33).

В ДОВОС детайлно е разгледан проблемът за наносния режим на р. Искър. Не са извършвани измервания за наносния отток през годините, но е направена прогнозна оценка на твърдият отток. През периода юни – август 2004г. са извършени собствени пробовземания и изследвания.

Изследвани са седиментите при станции Прокопаник и Габровница. Зърнометричният им състав е разнороден. Препоръчва се на инвеститорите, влагането на седиментите като добавъчен материал за бетон да се извърши след провеждане на допълнителни изследвания, а също така да се оползотворят при етапа на строителството (за обслужващи транспортни връзки). Направена е прогноза за измененията, които ще настъпят от изграждането на каскадата върху наносния режим на реката (стр. 104).

По отношение на геоложката среда са дадени кратки характеристики за всяка МВЕЦ и оценка. Препоръките на авторите към инвеститора са “*при провеждането на предстоящите инженерно – геоложки проучвания да се извърши старателно изследване на тектонската напуканост в участъка на фундиране на стената срещу филтрация*”, а при извършване на взривни работи “*да се разработи специален проект*”.

Направено е кратко описание на главните черти в структурата на функционирането на ландшафта в района на обектите и последващи анализ и оценка, а именно: *изменения в морфологията на долината на р. Искър; промени в ландшафта на района.*

От изложеното по – горе е видно, че по компонент почви, земни недра и ландшафт са направени анализ и прогнозна оценка за въздействието, което ще се окаже върху околната среда след изграждането на 9 МВЕЦ на р. Искър. Отчетени са риска (сеизмичен риск) и промените, които е възможно да настъпят вследствие на изграждането на МВЕЦ. Предлагат се препоръки към инвеститора, с които да се ограничи рискът за съществуващите инфраструктурни обекти.

Компонент “Растителен и животински свят. Защитени територии. Горски екосистеми”

(раздел IV, т.4.7 и раздел т.5.7 и т.5.8)

В ДОВОС е представена голям обем информация, включени са данни от изследвания на различни институти, не са спестени и някои тревожни изводи към съответните изследвания. Последващият коментар обаче пренебрегва част от изводите (на моменти дори им противоречи) и води в посока, благоприятна за инвеститора, т.е. реализирането на проекта, въпреки неблагоприятните за биоразнообразието последици.

Предвидените мерки за *“...минимизиране на неблагоприятните влияния...”* трудно се асоциират с песимистични данни от констативната част на доклада.

В ДОВОС са посочени вероятни неблагоприятни ефекти и са отчетени влияния по систематични биологични единици, но липсва комплексна оценка за влияние върху цялата екосистема.

Намираме **принципни противоречия** между констативната част и изводите на екипа от експерти по ДОВОС, изразяващи се в:

- изброяване на многочислени отрицателни последици и малко на брой положителни, които след внимателен прочит могат да се тълкуват двусмислено или по-скоро като отрицателни;

- предвидените съгласувани с инвеститора мерки често имат неясен смисъл, и съдържат изрази, като *“...да се оцени възможността...”*, които не водят до реални ангажименти на базата на получените резултати;

- липсват гаранции, че след построяването на двата МВЕЦ и последващия мониторинг, инвеститорът ще се съобрази с резултатите и препоръките, тъй като липсва законов механизъм, с който инвеститорът да бъде задължен да ги изпълни.

По отношение на флората и растителността:

Не е изяснено влиянието на повишената влажност върху иглолистните култури /противоерозионни залесявания/ по склоновете на дефилето и не е направена прогнозна оценка.

На стр. 88 експертът по ландшафт е посочил като първа основна характеристика на ландшафта *“...характерна природна среда с разнообразен и силно разчленен релеф, богата флора и фауна...”*, докато в част флора и растителност се твърди, че става дума за силна антропогенизация на естествената крайречна растителност, както и флората по склоновете между речните тераси и нивото на шосето и ж.п. линията. Приложеният списък на растителността говори за изключително беден видов състав. Липсва последващ коментар за това противоречие в мненията и оценките на експертите.

Не е описан видовия състав на флора и растителност по склоновете на дефилето. Не е направена прогнозна оценка за влиянието върху растителността от повишената влажност, вследствие на завиряванията.

По отношение на фауната:

В ДОВОС е засегнат въпроса за фрагментация на популациите на рибите, като се твърди, че не се очаква влияние върху миграционните пътища или създаване условия за фрагментация на местообитанията с фатални негативни последици.

Липсва коментар относно смяната на реофилните съобщества с лимнофилни от гледна точка на биологична значимост: унищожаване на стенобионтни и заместването им от еврибионтни организми, сравнение на видовия състав, численост на видовете, унищожаване на организмите, като се обърне особено внимание на филтраторите и се отчете влияние върху самопречиствателните процеси от настъпилите промени в състава и структурата на биоценозата.

Според нас промяната на водите от течащи в стоящи **ще промени** почти изцяло **видовия състав на водните организми** (особено риби), като тази промяна може и да има стойност от икономическа гледна точка, но от гледна точка на запазване на биоразнообразието ще се отрази крайно неблагоприятно.

Изразяваме съмнение относно ефективността на предвидените рибни проходи, тъй като в практиката не е известно подходящо техническо решение за унифициран рибен проход, който да удовлетворява екологичните изисквания на всички видове риби, обитаващи участъка.

В ДОВОС е представено като факт унищожаването на водни видове животни (риби, съобщества от дънни макробезгръбначни) при периодично почистване на натрупващите се в забентените участъци на МВЕЦ дънни седименти (изхвърляне изведнъж на големи количества суспендирани вещества), но липсва категоричен извод, че това е периодичен процес, който не може да бъде преодолян с познати досега мерки и дори има разсъждения в посока благоприятен екологичен ефект.

По отношение на орнитофауната в ДОВОС липсва коментар за:

- международния природозащитен статус на птиците;
- коридорното значение на реката, като част от Аристотелевия миграционен път;
- унищожаване на места за почивка и хранене на мигриращите водолюбивви птици
- унищожаване местообитанията на гнездящите водолюбивви птици/дъждосвирец, кюкавец/, на птици привързани към бързи водни течения/воден кос;
- унищожаване на типични местообитания и места за хранене на птици, които обитават крайбрежни плитичини с чакълесто дъно;
- безпокойство на останали групи птици, най-вече хищни.

По отношение на хидрологичния и наносния режим, както и влиянието от промените им характеристики върху биоразнообразието.

При построяването на 9 МВЕЦ и особено при образуването на задбаражните езера и предвидените огромни заливаеми площи, режима на речния отток ще се промени, т.е. пригодените към вариации и промени в речния отток екосистеми ще бъдат поставени в нови условия на средата, което ще доведе до **трайни и необратими изменения** в тях.

В ДОВОС е обсъден въпроса за изменението в биологичните и физикохимични характеристики на водната среда, в резултат на промяната на наносния режим и на образуването на дънни утайки под изкуствените езера, но не сме съгласни с последващата благоприятна прогноза за качествата на водата и оцеляването и приспособяването на водните организми към променената среда.

Изразяваме мнение, че съществено ще се промени речния участък, оттам и цялата реката надолу по течението, което се изразява във факта, че изравняването на оттока води до промяна на дъното, а оттам и на речния участък. Последицата е процесът на "силтация" – вировете се запълват поради липса на естествени високи вълни и променящи се характеристики на речния отток. Каменистите участъци ще бъдат засипани с наноси (т.е. камъните веднъж засипани, никога вече не се преобръщат), което коренно променя

речното дъно и води до елиминиране на типичната речна ценоза. Освен това дъното обраства с атипични за реката обраствания и това води до "запечатване" на дъното.

В случая става въпрос за силно замърсена река с потенциал за възстановяване (според експертите по ОВОС).

Според нас вследствие промяната в проточността на водоема, реката отново ще бъде поставена в критично състояние.

Аргументите, че кислородният режим ще се повлияе благоприятно от дейността на турбините са несъстоятелни, тъй като е необходимо едновременно да се коментират участъците със стоящи води в задбаражните езера. Скоростта на течението ще се намали многократно до препоръчаните от експертите 0,15 м/сек.

В доклада се говори за *"...намаляване на проточността на водата..."*, но не е изчислен и представен времепрестоя, т.нар. "Retention Time". Същият би следвало да се представи не само като цифра и резултат, а да се обвърже с изводи и обосновани факти, *че промените и последиците на екосистемно ниво, както и смяната на съобществата ще има благоприятен ефект.*

В ДОВОС експертите предлагат технологии за почистване на утайките, които според тях ще намалят неблагоприятния ефект от процеса. Изразяваме мнение, че процесът на почистване на натрупани наноси е сам по себе си **отрицателно явление**, което се отразява негативно върху всички хидробионти, независимо от избраната технологична схема за неговото осъществяване.

Драстични промени ще последват и при транспортиране на дънните наноси надолу по течението на реката. Съдържащите се в наносите редуцирани вещества ще свържат разтворения кислород в речния участък, което може да доведе до почти пълното изчерпване на разтворен кислород, което е една от причините за измиране на рибата (това ще елиминира "положителното" въздействие на турбините). Допълнително опустошително въздействие ще имат неразтворените вещества, които ще покрият дъното в значителен участък надолу по течението - запълват хрилете на хищните безгръбначни и филтрационния апарат на филтраторите.

Въпреки тревожните резултати от изследванията на водите за тежки метали при станции Прокопаник и Габровница, които показват, че *"...седиментите дълготрайно са акумулирали замърсители с рисково значение за здравето и екологичното състояние на изследваните екосистеми..."*, се прави извода, че при интензивно размесване на водите част от тези седименти ще се диспергират по протежение на реката и това по *"...всяка вероятност ще окаже положително влияние..."*. Изразяваме категорично несъгласие с горното твърдение. По наше мнение резултата ще бъде **преместване и разпространяване на замърсяването** надолу по течението, след което отново ще бъде акумулирано в следващия бараж. Необходимо е да припомним, че утайките, съдържащи тежки метали са опасен отпадък и трябва да бъдат обект на специално внимание.

Мониторингът, предложен от експертите се предвижда след построяване на МВЕЦ, т.е. дори и при отчитане на отрицателни промени, въздействието ще си остане постоянно и необратимо. Съществува достатъчно опит в световната практика с достоверни данни от мониторинг, които доказват негативните последиствия върху екосистемите от каскадно застрояване на реките.

Построяването на девет МВЕЦ в каскадна конфигурация следва да бъде разглеждано като един голям обект с комплексно влияние. Оценката на потенциалното влияние на обекта върху реката като цяло не може да бъде обективна до изготвяне на план за управление на речния басейн, в който би следвало да се **регламентира степента на допустимото застрояване на реката**. Въздействието на МВЕЦ да се разглежда в неразривна свързаност с цялата каскада, планирани по течението на река Искър,

многобройни МВЕЦ на притоците ѝ и съществуващите МВЕЦ, като се отчита и кумулативното въздействие.

По отношение на горските екосистеми:

Предвижда се енергийното оползотворяване на водите на реката да се постигне чрез изграждане на две самостоятелни МВЕЦ и две каскади от два и пет МВЕЦ от км 233,125 до км 200,200 т.е в участък от около 33 км ще бъде променено руслото на реката. Наличието на езеро към всяка централа ще промени коренно ландшафта в района на площ от 1345,30 дка, между стратегическа инфраструктура – ж.п. линия и път от София за Мездра.

Информацията за засегнатите от строителството площи включва:

- Територии от горския фонд (52%), за които е направена характеристика на засегнатите терени при строителството по показатели: подотдели, таксационна характеристика (дървесни видове, възраст, пълнота, бонитет, нелесопригодност и запас), засегната площ и запас от дървесина, предвиден за отсичане. Информацията за собствеността на тези територии е дадена само като горски фонд на ДЛ “Своге”, ПП “Врачански Балкан” и “частна собственост”. Уточнено е само, че териториите около жп линията, представляваща защитна ивица с цел защита на инженерно-техническите съоръжения са публична държавна собственост, а териториите от ПП “Врачански Балкан” и ЗМ “Лакатнишки скали”, които не са частна собственост са съответно публична държавна или публична общинска собственост;

- Останалите територии, засегнати от строителството (42%), като представената информация за имотите извън горския фонд е само за засегнати площи, обобщен по начин на трайно ползване. По вид собственост тези територии са представени като “частни имоти” и “временно стопанисвани от общината”.

Уточнено е, че строителството и експлоатацията на 9 МВЕЦ засяга основно насаждения, предназначени да укрепват речния бряг (стр.127 и 170).

Влиянието на каскадата върху съоръженията на жп линията е дадено на стр.143, докато за път II-16 това не е направено.

Информацията за защитени територии “Врачански Балкан” и “Лакатнишки скали” е представена на стр.135.

На основание гореизложените констатации и бележки, РИОСВ-София предлага на ВЕЕС към МОСВ заклучителното становище на РИОСВ-София по компоненти, както следва:

По части „Въздух” и „Отпадъци” да бъде одобрено инвестиционното предложение при следните условия:

1. В решението да бъдат включени мерките предвидени от експертите, изготвили настоящия ДОВОС.

2. По време на строителството на подобектите с цел недопускане на вторично замърсяване на атмосферния въздух да се спазват следните условия:

- При сухо време да се извършва оросяване на пътищата, през които ще преминават тежкотоварните автомобили, за да не се допускат неорганизиран прахови емисии.
- Да се поддържа строителната техника в добро състояние с цел недопускане на разливи от нефтопродукти и повишено количество отработени газове в атмосферния въздух.

- При взривните дейности да се използват взривни материали, при които кислородния баланс е близо до нула, тъй като отделяните вредни газови емисии при нулев кислороден баланс са незначителни.

3. Три месеца преди започване на строителните дейности по изграждането на обектите, инвеститорът да направи постъпки пред РИОСВ-София съгласно чл.12 от Закона за управление на отпадъците - ЗУО.

4. По време на експлоатацията на подобектите, с цел ограничаване на вредното влияние върху човешкото здраве от въздействието на вредните физични фактори да се спазват следните условия:

- Да се осигурят техническите параметри и габарити на системите в откритите разпределителни устройства (ОРУ), които не позволяват ниско разположение на шините или на входовете и изходите на системите, тъй като при такива пунктове се откриват стойности на електрически полета, многократно надвишаващи интензитетите, типични за ОРУ 110 kV.
- Да се спазва допустимото време на престой в пунктовете, където стойностите на електрическото поле надвишават 5 kV/m.
- В областите със стойности над 5 kV/m да се поставят табели с означение за ограничаване на времето на престой.

По части „Почви”, „Земни недра” и “Ландшафт” да бъде одобрено инвестиционното предложение след изпълнение на следните условия:

1. Да се изготви проект за всеки подобект, съобразен с Наредба № 1/12.01.04г. за борба с ерозията и свлачищата в горския фонд и строежът на укрепителни съоръжения (ДВ, бр. 7/2004г.).
2. Реализацията на инвестиционното намерение да се осъществи след намирането на проектни решения за *основния проблем - наносния отток, съхраняването на експлоатационната сигурност на път II – 16 и ж. п. линията, геоложката среда, комплексното управление на всички процеси при експлоатацията на централите като единна хидроенергийна система*” (стр. 33);
3. Реализацията на инвестиционното намерение да се осъществи, *след стриктно спазване на препоръките направени от авторите на доклада за отделните етапи на проектиране и последващата експлоатация. При непотвърждаване на прогнозните оценки, да се преустанови изпълнението на проекта.*

По част “Горски екосистеми”, ДОВОС да се допълни както следва:

1. Да се допълни информацията относно засягането на държавни, общински и частни земи (да се изясни ще бъде ли засегнат от строителството, общински горски фонд и други територии извън горския фонд).

2. Да се уточни и анализира:

- оставащата дървесна и храстова растителност след премахване на растителността попадаща в “язовирите”, както и предвиденото “засаждане на дървета и храсти на характерни места около водните площи за постигане на декоративен ефект и защита на терена от “ерозия” (стр.139);

- възможността растителността да изпълнява ролята на противоерозионна защита, укрепваща скатовете под стратегическата инфраструктура – жп линия и път от София за Мездра (независимо че в ДОВОС на стр.142 е записано, че пътя “е прокаран почти изцяло в скален изкоп”, а жп линията “в голяма част от трасето е с укрепителни стени и мостови конструкции”).

3. Да се посочат местоположенията на бъдещите територии за отдих и рекреация със съответната туристическа инфраструктура около деветте изкуствени езера отчитайки факта, че с изключение на МВЕЦ “Церово”, всички останали “язовири” ще са между жп линията и пътя, а бреговете им са много близо до стратегическата инфраструктура.

4. Да се даде информация за влиянието на каскадата върху път II-16, както това е направено за съоръженията на жп линията.

По части „Води”, „Биоразнообразие” и „Защитени територии”, на основание посочените в становищата мотиви, да не се одобри реализацията на инвестиционното предложение за “Енергийно оползотворяване на водите на р. Искър чрез построяване на 9 броя МВЕЦ в руслото на реката на територията на община Своге”.

С уважение,

ДИРЕКТОР:

/ Гергана Благиева /